

ELŐTERJESZTŐ JAVASLAT

az Endrődi Füzetek könyvsorozat (10 kötet)

települési és megyei értéktárba történő felvételéhez.

Készítette: Határ Győző Városi Könyvtár 5500 Gyomaendrőd, Selyem út 124.sz.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó intézményneve: Határ Győző Városi Könyvtár

Levelezési cím: 5500 Gyomaendrőd, Selyem út 124.sz.

Telefonszám: 66/521-655

E-mail cím: varosi.konyvtar@gyomaendrod.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Endrődi Füzetek könyvsorozat**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: **kulturális örökség**

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: **nem releváns**

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

települési és megyei értéktár.

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Az Endrődi Füzetek című sorozat 1991-2014 között a Honismereti Egyesület, illetve 2012-től a Gyomaendrőd Honismereti Alapítvány kiadásában jelent meg. A tíz kötetből álló sorozat célja az, hogy a kötetek segítségével bemutassák Endrőd régmúltját. A paraszti életvitel, életmódtörténet felöleli az endrődi emberek mindennapi életét a születéstől a halálig. Bemutatja hétköznapijait, ünnepeiket. Hiteles képet ad a falu és a családok életéről. Megismerhetjük, milyen volt a reggeltől estig tartó munka a háztartásban és a földeken, mi volt a férj, feleség és gyerekek szerepe és feladata a családban. Hogyan öltözködtek, mit ettek, hogyan ünnepeltek? Kötetben gyűjtötték össze a kézműipar, kereskedelem, közlekedés fellelhető információit. Nagy vállalkozás volt az Endrődről kitelepítettek, gazdasági okok miatt eltelepültek felkutatása. Az Édesanyán emléke című kötetben bemutatták az endrődi ételeket, valamint a páratlan értékű, szöveges mintakincset is. A helyneveket összegyűjtő kötet, valamint a tájszótár szintén forrásértékű kiadványok. A tematikus kötetek az Endrődön élő idős emberek visszaemlékezései alapján készültek. A hangkazettákra rögzített beszélgetést egyes szám első személyben, lehetőség szerint az ízes tájbeszédet visszaadva írták le. A kötetek különleges értékei a mellékletek, adattárak: térképek, táblázatok, névsorok, adatsorok, szómagyarázatok, tárgymutatók, részletes statisztikák, amelyeket a gyűjtött anyagból a szerkesztők állítottak össze, segítve a megértést, létrehozva önálló értékeket. Bőséges illusztrációval tették szemléletesebbé a szöveget, amelyben

Postacím:
5500 Gyomaendrőd,
Selyem út 124.

Nyitvatartásunk:
Hétfő-Péntek: 9 - 17
Szombat-Vasárnap: ZÁRVA

Telefon / Fax:
+36-66/521-655

közreműködött Kiss Katalin, a Pilinszky-díjas Bella Rózsa és a Kossuth-díjas Kunkovács László is. A köteteket dr. Barna Gábor etnográfus lektorálta.

A sorozat kötetei egységes tipográfiával, színvilággal, papírminőséggel készültek. A visszaemlékezések, történeti, néprajzi leírások révén nemcsak Endrőd múltja, kultúrája bontakozik ki, hanem a szülőföld szeretete is megérinti az olvasót.

A sorozat kötetei:

1. Az endrődi gyerekek élete a századfordulón.1991.
2. Az endrődi asszonyok élete a századfordulótól.1993.
3. Az endrődi parasztemberek élete a századfordulótól.1994.
4. Népszokások Endrődön.1995.
5. Az endrődi kézműipar, kereskedelem és a közlekedés a századfordulón. 1996.
6. Föld nélkül... 1998.
7. Édesanyám emléke... 1999.
8. Endrőd helynevei. 2010.
9. Endrődi tájszótár. 2012.
10. Tanulmányok Gyoma és Endrőd történetéből. 2001. [2014]

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Felbecsülhetetlenül értékes az a tevékenység, amelyet a Honismereti Egyesület tagjai a gyűjtő, kutató, feldolgozó munka során végeztek. Elkötelezettségük szűkebb páttriájuk, az endrődi paraszti élet megőrzését, a viharsarki, Dél-alföldi parasztság életmódját, tárgyi kultúráját őrizte meg, társadalomszerkezetét mutatja be. A módszeres néprajzi munka során, ma már pótolhatatlan információkat, adatokat gyűjtöttek össze, dolgoztak fel, adtak közre. A sorozat kötetei Békés megyében helytörténeti törzsanyagnak számítanak. Az egyes kötetek főiskolai, egyetemi ajánlott olvasmányok. A kötetek az alföldi pedagógusképzés különböző szintjein feldolgozásra ajánlott olvasmányok.

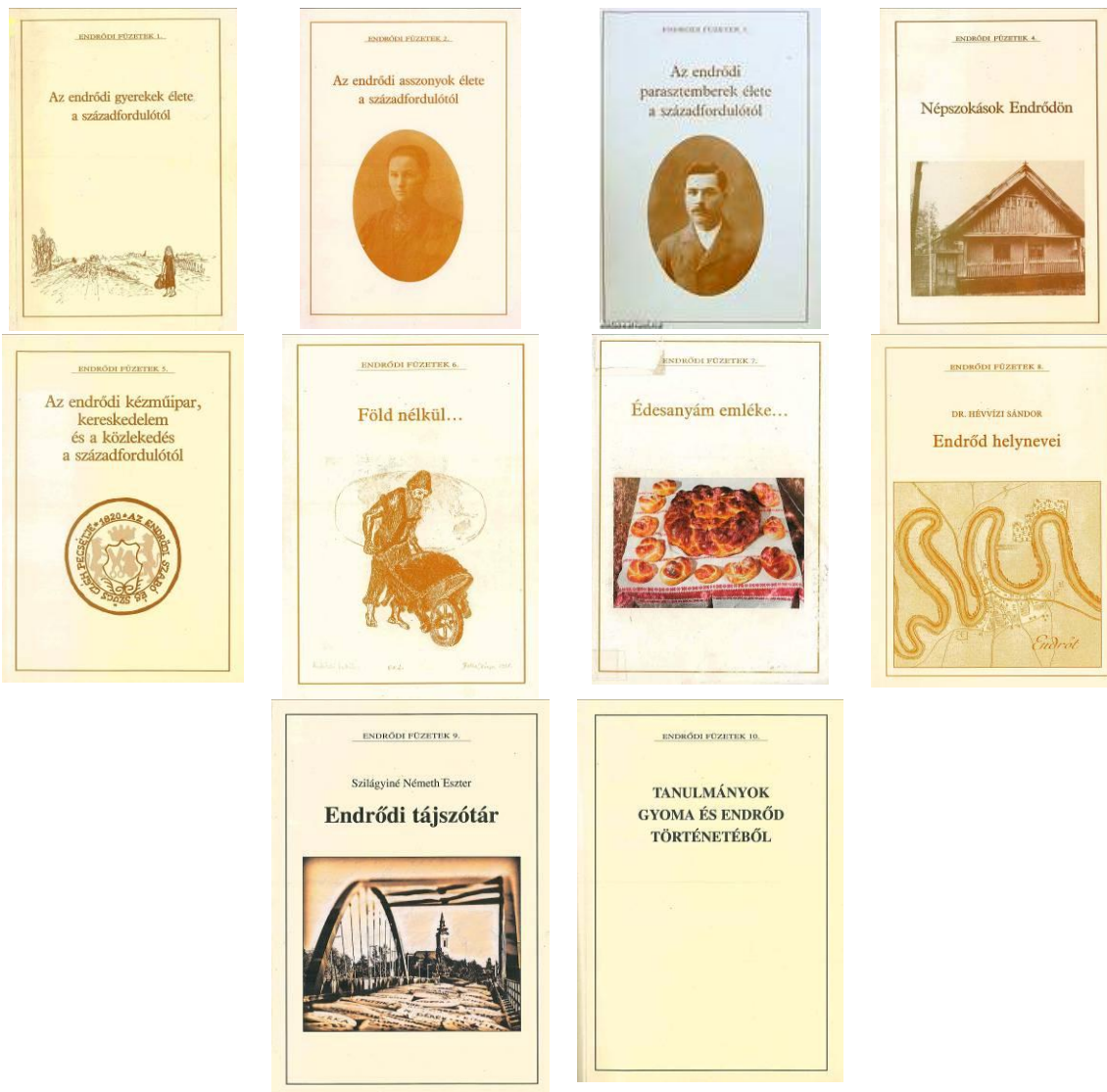
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Elektronikusan elérhető a Határ Győző Városi Könyvtár honlapján:
http://hgyvk.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=732%3Aendrői-fuzetek&catid=163%3Ahelytoertenei-kiadvanyok&lang=hu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja.

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek.

Postacím:
5500 Gyomaendrőd,
Selyem út 124.

Nyitvatartásunk:
Hétfő-Péntek: 9 - 17
Szombat-Vasárnap: ZÁRVA

Telefon / Fax:
+36-66/521-655

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

Alulírott Dinyáné Bánfi Ibolya a Határ Győző Városi Könyvtár nevében eljárva hozzájárulok, hogy az intézmény által készített anyagot, képeket a Gyomaendrődi Települési Értéktár Bizottság felhasználja, nyilvánosságra hozza.

Gyomaendrőd, 2017. május 22.

Dinyáné Bánfi Ibolya

Intézményvezető